

MARKO HAUTALAN

A book cover illustration featuring a man and a woman dancing. Both are depicted as skeletons, with their faces and hands visible. The man is wearing a dark suit with a red patterned vest and a white shirt. The woman is wearing a blue, off-the-shoulder, floor-length gown. They are set against a vibrant red background with dark, swirling patterns. The overall style is gothic and macabre.

KUOLLEIDEN VALSSI

JÄMMI

Marko Hautala

KUOLLEIDEN
VALSSI

TAMMI

HELSINKI

Tekijä kiittää Taiteen edistämiskeskusta
ja WSOY:n kirjallisuussäätiötä tuesta.

© MARKO HAUTALA JA TAMMI 2022

TAMMI ON OSA WERNER SÖDERSTRÖM OSAKEYHTIÖTÄ

ISBN 978-952-04-3758-9

PAINETTU EU:SSA

Hurtalle (1945–2021)

SISÄLLYS

Pitkä kuuma kesä	9
Saurin hiljaisuus	30
Maanalainen Niili	52
Koskaan ei täyty se kaipuu	71
Käärmetaajuus	102
Teurastajan paradigma	111
Morsionsalmi	132
Hänen vihansa päivä	152
Loki	170
Varpaat	198
Jälkisanat	227

PITKÄ KUUMA KESÄ

”BENSAMITTARI ON nollassa”, Mirkku sanoi.

Jari ei kuullut, sillä Datsunin renkaissa rohisi hiekkatie ja autostereoissa pauhasi Runaway Boys.

”Mitä?” hän ehti huutaa juuri ennen kuin moottori alkoi yskiä.

Jari pumppasi poljinta epätoivoisesti, mutta turhaan. Auto liikkui enää höyryillä. Hetkeä aiemmin hän oli laulanut Stray Catsin mukana ja tuntenut liitävänsä pilvissä. Nyt lentävä matto oli kadottanut taikansa ja lipui vääjäämättä kohti maan kamaraa.

Kun Datsun pysähtyi, hiekkapölypilvi tunkeutui avoimista sivuikkunoista sisään ja jatkoi matkaansa tietä pitkin kuin ilkkuen hyytyneelle kilpakumppanilleen.

”Voi saatanan saatana”, Jari sanoi melkein iloisesti, sillä pää oli vielä puoliksi vauhdin hurmassa ja vapaudentunteessa.

Hän korjasi sävyä lyömällä rattia kaksi kertaa avokämme-
nellä. Hiekkapölyn ja likaisen tuulilasin sumentama metsätie
näytti jatkuvan ikuisuuteen. Yhtäkään autoa ei ollut tullut
vastaan. Ei asutusta. Huono paikka hyytyä.

”Mähän sanoin jo varmaan puoli tuntia sitten –”, Mirkku aloitti.

”Mä kato tiedän että sä sanoit”, Jari keskeytti.

Hänen etusormensa värisi Mirkun kasvojen edessä kuin painemittarin neula. Tytön viisastelu muuttui mykkäkouluksi saman tien. Ja se oli melkein pahempaa. Jari painoi kasetin ulos autostereoista liian lujaa. Stray Cats vaikenä. Hän kaivoi rypistyneen Colt-askin farkkutakin povarista ja naputti esiin vääntyneen tupakan.

”Kuinka kauan sitten me ohitettiin se talo?” Jari kysyi, kun nikotiini tynnytti hermoja.

”Ai se jolle sä nauroit?”

Mirkun sävy oli viaton, mutta vittuili tihkui läpi.

”Säkin nauroit”, Jari tarkensi. ”Me naurettiin yhdessä.”

”Okei. Jos sä muistat niin.”

Jari yritti pitää kierrokset kurissa. Mirkku oli pohjimmiltaan hyvä tyttöystävä. Tykkäsi panemisesta ja hyvistä elokuvista, mutta yksi piirre ärsytti päivä päivältä enemmän. Kun jotakin ikävää tapahtui, syy oli Jarin. Mirkku oli aina täysillä mukana ja yllytti tekemään koko ajan päättömämpiä juttuja, mutta vain siihen asti, kunnes homma alkoi kusta. Silloin vastuu kierähti Jarin syliin kuin olisi ollut siinä koko ajan.

Tuntia aiemmin he olivat tehneet kahdelle lifтарыypille ikävän tempun siksi, että Mirkun mielestä heissä oli ollut jotakin epäilyttävää. Kun he olivat lempanneet teinit autosta, Mirkku oli väittänyt, että se oli ollut Jarin idea. Ja vitut. Skitsoilun oli aloittanut Mirkku.

”Me ohitettiin se talo ehkä kymmenen minuuttia sitten”, Jari arveli.

Hän ei ollut varma. Ajantaju katosi Stray Catsia kuunnellessa.

”Voi olla”, Mirkku vastasi, ”mutta sä nauroit talolle ja sille äijälle.”

Jari imi savua keuhkoihinsa ja puri hammasta.

”Tai siis me naurettiin”, Mirkku korjasi.

Ei kuulostanut vilpittömältä, mutta Jari päätti antaa olla.

Talo oli ollut vaaleanpunainen, suoraan jostakin satukirjasta. Pihalla tynnyrisaunan edustalla oli seissyt pitkäkinttuinen mies kalsareissa, kädessään vaaleanpunainen kastelukannu. Tyyppi oli katsonut heitä ja vilkuttanut katse tyhjänä kuin kylähullulla. Kampauksen puolesta kaveri olisi voinut soittaa Gary Glitterin bändissä, mutta kaulasta alaspäin tyyli oli ollut luokkaa mistä vitusta näitä sikiää. Uuno Turhapuro -tyylinen verkkopaita, roikkuvat kalsarit ja kumisaappaat. Jalat olivat näyttäneet oudon pitkiltä ja tuoneet mieleen ihmisenkokaisen heinäsirkan.

”Reilusti alle kymmenen minuuttia”, Mirkku sanoi.

”Mitä?” Jari kysyi.

”Sä laitoit Runaway Boysin soimaan sen jälkeen, kun me ohitettiin talo”, Mirkku vastasi. ”Se ei ehtinyt soida kolmatta kertaa loppuun.”

Aivan. Mirkku teki tuollaisia havaintoja koko ajan. Järjesteli maailmaa numeroiksi tuosta vain. Se oli pelottavaa. Se että kuusitoistavuotiaan tytön päässä raksutti laskukone.

”Käydään hakemassa kylähullulta bensaa”, Jari sanoi.

”Ai kävellen vai?” Mirkku naurahti. ”Mä en lähde tässä helteessä mihinkään. Mulle luvattiin autokyyti.”

Hän tuuletti kasvojaan Shokki-lehdellä. He olivat pöllineet niitä vaasalaisesta divarista. Mirkku oli nojaillut tiskiinkin niin, että rintaliivien puuttuminen oli tullut myyjälle selväksi. Jari oli pudotellut lehtiä reppuun.

”Mä en kestä aurinkoa”, Mirkku huokaisi. ”Tulee pisamia.”

”Mä tykkään nuolla sun pisamia”, Jari yritti.

Mirkku pyöritti päätään hitaasti. Shokki-lehti liikkui hetken samassa tahdissa.

”No odota vittu täällä sitten”, Jari tuhahti ja nousi autosta.

Hän haki kanisterin Datsunin tavaratilasta, kumartui Mirkun puoleen ja sanoi:

”Jos tulee auto, pysäytä se.”

”Minkä takia?” Mirkku kysyi ja oli lukevinaan lehteä.

”Varmuuden vuoksi”, Jari vastasi. ”Jos sillä kalsarihipillä ei ole bensaa.”

”Okei. Mutta pidä kiirettä. Jos tulee joku hyvännäköinen juntti, mä saatan retkahtaa.”

Jari laski kanisterin auton katolle, tarttui Mirkkua leuasta. He suutelivat pitkään. Mirkun kieli oli sileä, aivan kuin siinä ei olisi ollut nystyröitä ollenkaan. Se maistui kahvilta ja tupakalta ja luisti pakoon kuin etana. Farkkujen nivusissa tuli ahdasta.

”Mä pidän kiirettä”, Jari sanoi ja pakottaui irti Mirkun taikapiiristä.

Hän ehti kävellä kymmenen metriä, kun Datsunin ovi aukesi.

”Ole varovainen”, Mirkku huusi ja nousi autosta. Kireä Kim Wilde -paita ja farkkusortsit näyttivät hyvältä paahtavassa auringonpaisteessa, kuivaa hiekkatietä ja havumetsää vasten.

”Mitä pitäisi varoa?” Jari huusi takaisin.

”Jos me ollaan kauhuleffassa”, Mirkku sanoi varjostaen silmiään, ”sä tiedät täsmälleen kuinka tässä käy.”

Jari naurahti ja jatkoi matkaansa.

Hiki alkoi valua silmiin jo muutaman minuutin kävelyn jälkeen. Kun tie kaartui, Jari katsoi taakseen. Datsun näytti kuolleelta koppakuoriaiselta kuusimuuria vasten. Mutkan jälkeen se katosi näkyvistä.

Vaikka he olivat ohittaneet talon vain vajaata kolmea Runaway Boysia sitten, matkaa saattoi olla paljonkin. Tie oli ollut tyhjä ja suorastaan vaatinut koettelemaan Datsunin

rajoja. Kaasu oli ollut pohjassa ja perä heittänyt vähän väliä. Edessä näkyi pelkkää metsän reunustamaa tietä seuraavaan mutkaan saakka.

Vasta pienelle peltoaukealle saapuessaan Jari havahtui ympäristön hiljaisuuteen. Heinä aaltoili hitaasti eikä päästännyt ääntäkään. Edes heinäsiirkkojen sirinää ei kuulunut. Maalaismaisema oli liikkumaton kuin unessa. Vain Jarin omat askeleet rikkoivat hiljaisuutta. Pitkään ainut ihmiskäden jälki oli kelonharmaa lato, joka nojasi metsään päin kuin olisi kuunnellut supatusta puunrunkojen välistä.

Jari ajatteli Mirkkua, joka istui yksin autossa tienpientareella, paljaat jalat kojelaudalla ja Shokki-lehti sylissänsä. Entä jos joku perverssi tulisi ahdistelemaan? Jari teeskenteli hetken, että se oli pahinta, mitä ikinä voisi tapahtua. Oikeasti hän mietti: Entä jos joku hyvännäköinen juntti pysähtyisi auttamaan. Vähämielinen, hyvännäköinen, isokyrpäinen juntti. Niin kuin saksalaisten pornoleffojen panomiehet, jotka olivat niin röyhkeitä, että nunnatkin saivat orgasmin vasten tahtoaan.

Orgasmi. Jari sai aina murehtia sitä samaa. Saiko Mirkku oikeasti orgasmin? Koskaan ei voinut tietää, ei täysin varmasti. Mirkku osasi itkeäkin tuosta vain, ilman että oli surullinen. Jari oli nähnyt sen kerran ja ihmetellyt, sanonut että kannattaisi ruveta näyttelijäksi. Mirkku oli pyyhkinyt silmänsä ja ottanut Wendy O. Williams -poseerauksen. Plasmatics oli paska bändi, mutta se asento. Mirkku teki sen todella hyvin.

Jari pysähtyi. Hän pyyhki hikeä kasvoiltaan, turhaan. Uutta puski tilalle jatkuvalla syötöllä, kuin maailman kokoi- sessa saunassa olisi seissyt. Päässä jyskytti mielikuva Mirkusta. Päässä ja nivusissa. Harva asia ahdisti niin kuin se, kun yläpäättä pelotti ja alapäättä panetti.

Jari harkitsi palaamista autolle, mutta päätti että se olisi ollut typerää tässä vaiheessa. Talo ei voinut olla enää kaukana. Hän jatkoi eteenpäin.

He olivat viettäneet melkein koko kesän Mirkun isoveljen tyhjässä kämpässä. Naineet kuin kanit, juoneet mesiviiniä ja Liebfraumilchiä ja kuunnelleet levyjä. Pelle Miljoona, The Damned, Hassisen Kone, The Police. Iltaisin he olivat käpertyneet peiton alle ja katsoneet videonauhurilla kauhu-elokuvia. Mirkun luihu veli oli kiertänyt maailmaa ja haalinut käsiinsä kamaa, jota harva Suomessa oli nähnyt. Oli viidakkossa vaanivia kannibaaleja, Teksasin moottorisahamurhia ja raiskaajilleen kostavia hulluja naisia. Monissa elokuvissa joukko kaupunkilaisia eksyi maaseudulle ja joutui kylähullujen tähtäimeen. Veri lensi ja uhrit huusivat ja lopussa kaikki oli niin päin persettä, ettei mitään toivoa ollut.

He olivat katsoneet samoja elokuvia yhä uudelleen. Huuta-neet ja nauraneet. Välillä Jari oli nähnyt sen ikään kuin ulko-puolelta. Sen kuinka heidän sormensa olivat lomittuneet täkin päällä ja suut auenneet ja pupillit laajenneet television hoh-teessa. Pimeys oli hiipinyt parvekkeen ovelta sisään, ja se oli tuoksunut helteen muistolta. He olivat katsoneet kuvaruutua ja tunteneet, että huudossa ja veressä ja rusentuvissa luissa oli pii-loviesti. Kuiskaus. Aivan kuin joku olisi hetken puhunut totta.

Yhtenä yönä Mirkku oli kertonut, mitä hänen isoveljensä oli tavannut tehdä hänelle päivisin, kun äiti oli ollut töissä. Sen kuultuaan Jari oli ollut vihainen ja silti onnellinen. Onnellinen siitä, että jonkun kanssa saattoi jakaa asioita täkin alla, samalla kun televisioruudulla tapahtui paljon pahempaa kuin kumpikaan olisi voinut koskaan kokea. Jari oli tunnustanut itsekin. Kertonut vihdoin läskistä isäpuoles-taan, joka oli tullut päälle kuin märkä patja, jolle ei vain voi-nut mitään. Siihen oli melkein hukkunut. Hän oli ihmetellyt

tunnustustaan pimeässä huoneessa, sanoja joita oli luullut mahdottomiksi puhua.

Juuri nyt Jari olisi halunnut päästä takaisin Mirkun luihun veljen kämppään, siihen turvalliseen tunnelmaan, kahvilta ja tuhkakupeilta ja mätänevältä roskikselta löyhkäävään pie-
neen maailmaan, jossa verhoja ei avattu koskaan eikä kukaan sanonut, että pitäisi hakea töitä. Hän olisi halunnut löhötä Mirkun vieressä ja katsoa uudelleen Cannibal Holocaustin tai The Hills Have Eyesin.

Sen sijaan edessä oli loputonta metsätietä. Pilvet ja taivas näyttivät siltä kuin joku olisi painanut videonauhurissa pau-
sea. Maiseman hiljaisuus kävi hermoille.

Jari oli juuri luovuttamassa, kun edessä näkyi ihmishahmo.

Se näytti ensin kahden laihan seipään varaan nostetulta linnunpelättimeltä. Sitten käsi nousi tervehdykseen.

Auto oli pahtavan kuuma, vaikka ikkunat olivat auki. Mirkku liikutteli varpaitaan tuulilasias vasten ja luki tarinaa, jossa sekopäistä päähenkilöä vainosi musta kissa. Mies kaivoi eläimeltä silmän päästä ja tappoi lopulta vaimonsa, muurasi ruumiin seinään. Päähenkilö ei olisi jäänyt kiinni, ellei olisi alkanut ylimieliseksi. Opettavainen tarina.

Mirkku laski lehden syliinsä ja katsoi tyhjää tietä.

Ei ainuttakaan autoa. Ei koko matkalla. Totta kai bensan piti loppua juuri sellaisella pätkällä.

Jari oli hyvä poikaystävä. Kömpelö naimaan, mutta uskolinen. Sellaiset ihmiset olivat harvassa. Äiti oli sanonut, että kuusitoistavuotiaalla olisi aikaa odottaa parempaa miestä kuin juuri kortin saanut räkänokka, jonka isäpuoli oli nähty Ahvensaarella heiluttamassa munaansa mopopojille. Siihen oli ollut helppo vastata. *Huolehdi sä vaan siitä, että oma äijäsi pääsee linnasta.*

Mirkku oli niin ajatuksissaan, ettei huomannut lähestyvää hiekkapilveä, vaikka se kasvoi silmissä.

Auto, hän tajusi.

Mirkku heitti lehden olkansa yli takapenkille ja rimpui Datsunin oven auki. Hän heilutti kättään. Vauhti jatkui hii-pumatta ja tomupilvi kasvoi.

Mirkku meni tien keskelle, hyppi tasajalkaa ja heilutti käsiään suuressa kaaressa kuin olisi tehnyt Jane Fondan jumppaliikkeitä. Auto alkoi hidastaa vasta viime hetkellä. Renkaat rohisivat ja perä heittelehti, mutta Mirkku ei väistänyt. Hänellä oli jo lapsesta saakka ollut outo aavistus, ettei hän eläisi vanhaksi, mutta yhtä varmaa oli, ettei kuolema tulisi näin, tyhjällä hiekkatiellä muukalaisen puskuria vasten. Auto pysähtyi lopulta vain parin metrin päähän. Tomupilvi kutitti silmiä ja sieraimia. Aurinko häikäisi, joten Mirkku nosti käden silmiensä yläpuolelle.

Tuulilasin takana näkyi tumma hahmo. Lippalakki varjosti kasvoja.

”Olisikohan sulla bensaa?” Mirkku huusi.

Hahmo ei liikahtanutkaan. Lopulta rattia puristavat kädet avautuivat hitaasti, kuin hämähäkki olisi oikonut jalkojaan.

Jari käveli lähemmäs miestä, vaikka takaraivossa heräsi naurettava ajatus. Ehkä hän oikeasti olikin kauhuleffassa. Auringonpaahde ilmeisesti kiehutti aivoja.

Tyyppi jota hän oli aiemmin kutsunut kalsarihipiksi, näytti erilaiselta. Kypärämäinen glamrock-kampaus oli kyllä sama. Kaveri oli edelleen kävelevä vitsi. Silti autiolla tiellä, kuusi-muurien keskellä, mies näytti siltä että hän kuului tähän ympäristöön kuin havisevaksi lehdeksi tekeytyvä hyönteinen luontodokumentissa.

Miehen hymy näytti uneliaalta, aivan kuin tyyppi olisi

ollut kännissä. Katse oli yhtä aikaa samea ja valpas.

”Bensa loppui”, Jari huusi.

Hän heilautti peltikanisteria. Liike oli päällisin puolin vian, mutta Jari huomasi punnitsevansa esineen painoa kuin olisi arvioinut asetta. Typerä ajatus. Miehellä oli pituutta, mutta käsivarret olivat laihat ja hartiat kuin joulukuusella. Ei tuollaisesta olisi vastusta.

”Olisikohan sulla antaa sen verran, että päästään seuraavalle huoltoasemalle?”

Mies ei vastannut. Hän seiso i aavistuksen verran kyyristyneenä, kuin rangaistuspotkua odottava maalivahti.

Jari hidasti askeleitaan. Miehen mykkyys kävi hermoille. Tyypin leuasta tippui jotakin maantielle. Sen täytyi olla hiki-pisara. Ei kai karvaperseinen äijä nyt kuolannut keskellä kirkasta päivää.

”Auto on jumissa tuolla tienpientareella”, Jari sanoi. ”Sulla on varmaan bensaa?”

Miehen samea hymy ei värähtänytkään. Katse näytti kohdistuneen näkymättömään pisteeseen heidän välillään. Jari havahtui siihen, ettei ympäristö ollut enää mykkä. Kärpäset surisivat. Sirkat sirisivät.

”Ajoit liian lujaa”, mies sanoi vihdoin.

Ääni oli oudon kimeä. Hetken Jari epäili, että kyseessä oli sittenkin nainen.

”Voi olla”, hän myönsi. ”Tyhjä tie, joten ajattelin vähän kokeilla, paljonko Datsunista lähtee.”

”Apina”, mies sanoi.

Jari kallisti päätään.

”Anteeksi kuinka?” hän kysyi ja punnitsi kanisteria uudelleen.

Ei siitä kummoista apua olisi. Se oli liian kevyt ja pyöreäkulmainen.

Mies nuolaisi nopeasti huuliaan.

”Apina-Datsun”, hän sanoi sitten. ”Datsun 100A.”

”Aivan”, Jari naurahti, ”mutta kuule, onko sulla bensaa vai ei?”

”En tiedä”, mies vastasi. ”Mennäänkö katsomaan?”

He seisoivat hetken liikkumattomina ja tuijottivat toisiaan kuin kaksintaistelijat Huuliharppukostajassa.

”Mennään vain”, Jari vastasi.

Mies nytkähti liikkeelle, kääntyi ja alkoi kävellä. Jari epäroï, kävi mielessään läpi kamppailutilanteita ja haulikko-tilanteita ja kirvestilanteita. Hän päätteli selviävänsä kaikesta ja lähti seuraamaan.

Talo oli yllättävän lähellä, kahden tuuhean vanhan kuusen takana. Kun he lähestyivät sitä, koirat alkoivat haukkua. Raivopäistä, turhautuneen häkkieläimen räksytystä. Jari kuuli metalliverkon rätinän ennen kuin hän näki koiran, joka hyppi häntä kohti kuola pärskyen. Häkki oli pihan reunalla, puhki ruostuneen vanhan traktorin vieressä. Koiralla ei ollut koppia tai muutakaan suojaa paahtavalta auringolta.

”Sen nimi on Idi Amin”, mies huusi olkansa yli. ”Se räkötää, kun se tietää että pian tulee sapuskaa.”

”Okei”, Jari vastasi.

Hänen nenäänsä tulvahti paskan haju. Ihmisen paskan hajun. Hän huomasi, että miehen alushousut olivat persvaon kohdalta tummuneet. Jari hidasti askeleitaan ja jättäytyi taaemmas.

”Eikös se ole kannibaali?” hän kysyi.

”Niin kuka?”

”Idi Amin.”

Mies nousi talonsa terassille ja kääntyi Jaria päin. Hymy oli haihtunut kasvoilta. Suupielet taipuivat alaspäin ja huulet nytkähtelivät.

”Tai niin mä olen kuullut”, Jari sanoi sovittelevasti. ”Voihan olla, että se on hieno mies.”

Ei hän tiennyt Idi Aminista juuri muuta kuin sen, mitä oli Sleepy Sleepersin haastattelusta lukenut. Ei aiheesta kannattanut alkaa tämän kumisaapashiipparin kanssa vängätä.

”Tuvassako sulla on bensaa?” Jari kysyi niin kohteliaasti kuin kykeni.

Mies ei vastannut. Kuistin varjossa hänen naamansa näytti punakammalta kuin auringonvalossa. Irvistys väänsi kasvoja ja sai poskilihakset nykimään.

”Joo”, mies vastasi lopulta. ”Tuvassa on bensaa.”

Hymy palasi kasvoille hitaasti. Kuin kuminaamiota olisi väännetty. Koiran haukunta kävi hermoille. Se kaikui liikukumattomassa maisemassa.

Jari ei tiennyt mitä tehdä. Hän vilkaisi ympärilleen. Miksi kukaan säilyttäisi bensaa vaaleanpunaisessa asuintalossa, kun pihalla oli ulkorakennus, jonka vasemmassa päädyssä oli autotalli. Puisen kaksoisoven punainen maali hilseili. Toinen puoli riippui saranoillaan aavistuksen verran avoimena. Raosta näkyi mopon pyöreä ajovalo kuin imbesillin tuijotus.

”Mikä hätänä?” mies kysyi.

Hymy hallitsi kasvoja nyt täydellisesti. Toinen etuhammas oli ruskea. Ikenet hailakanpunaiset, aivan kuin puolet verestä olisi imetty pois.

”Ajattelin vain”, Jari sanoi ja nyökkäsi autotalliin päin, ”että eikö sulla ole bensaa tuolla?”

Hiki kutitti selkää. Itsepäinen kärpänen yritti tunkea suuhun.

”Ei vaan tuvassa”, mies vastasi. ”Haluatko vai et?”

Jari punnitsi tilannetta uudelleen. Hän ei tietenkään halunnut mennä taloon sisälle. Ei missään nimessä. Mutta bensaa oli saatava. Mielellään nopeasti. Hän ei voinut olla

varma siitä, saisiko Mirkku päähänsä, että hänet oli hylätty tien poskeen ja olisi paras liftata seuraavan vastaantulevan auton matkassa. Se onnistuisi helposti. Jari olisi itse ottanut Mirkun kyytiin välittömästi.

”Ei kai me nyt tässä koko päivää seistä”, mies sanoi. ”Jos et uskalla tulla sisään, niin anna kanisteri. Mä täytän sen.”

Laiha käsi ojentui Jaria kohti. Lihakset näyttivät surkastuneilta, kuin broilerin siipi olisi suoristunut. Äijästä ei kerta kaikkiaan olisi vastusta, jos sille polulle lähdetäisiin.

”Mennään sisälle”, Jari vastasi, mutta jalat eivät suostuneet ottamaan askeltakaan.

Hän puhalsi karpäsen huuleltaan, mutta se palasi heti takaisin. Kutina sai ajattelemaan hyönteisen pientä pikimustaa kärsää, kun se puhkaisi hikihelmen ja alkoi juoda. Kuumuus pehmitti ajatuksia koko ajan pahemmin. Kuumuus ja jano ja turhautunut kiima ja mustasukkaisuuden vainoharhat.

Kun Jari astui ensimmäiselle rappuselle, mies avasi oven ja piti sitä auki kuin maailman naurettavin hovimestari. Sisältä tuulahti tunkkainen haju. Sekoitus mätäneviä perunankuoria ja pilaantuvaa kalannahkaa. Kaikkea sitä mikä oli alkanut haista Mirkun veljen asunnossa, kun kumpikaan heistä ei ollut jaksanut viedä roskia viikkoon.

Jari pysähtyi kynnykselle. Auringonvalon sokaisemat silmät eivät erottaneet talon hämärästä mitään.

”Sisään vain”, mies rohkaisi.

Hengityksen haju palautti mieleen ruskean etuhampaan ja hailakat ikenet.

Jari astui kynnyksen yli löyhkäävään hämärään.

Koira alkoi ulvoa, aivan kuin se olisi nähnyt tämän elokuvan aiemmin.

Mies kömpi ulos autosta vaivalloisesti. Ensimmäisenä tuli esiin kalju pää. Silmillä oli pienet aurinkolasit niin kuin Johnny Rottenilla Pretty Vacantin videossa. Taikinamaisen pulleat käsivarret olivat yhtä paksut kuin Mirkun reidet, mutta lihaksista ei ollut tietoaakaan. Pelkkää läskiä.

”Mahtavaa”, Mirkku mutisi.

Tähän kohtaamiseen ei sisältyisi edes sekunnin flirttiä. Kunpa kundi olisi näyttänyt pikemminkin Billy Idolilta kuin kaksisataakiloiselta Kojakilta. Mirkku osasi kyllä värittää juttuja niin, että Jarin sai mustasukkaiseksi, mutta tässä saisi venyttää mielikuvitusta.

”Bensa loppui”, hän sanoi yrittäen saada ääneensä pirteyttä. ”Osaisitkohan auttaa?”

Mies oli pysähtynyt autonsa viereen. Sinisen lyhythihaisen kauluspaidan rintamuksessa komeili kaksi hikistä selällään makaavaa puolikuuta. Suu riippui avoimena.

Mies otti kolme nopeaa askelta lähemmäs, mutta pysähtyi sitten taas kuin uhkaa arvioiva lintu. Mirkku vastusti kiusausta perääntyä. Jos kyseessä oli perverssi, ei tulisi antaa piiruakaan periksi. Mirkku oli joutunut viisitoistavuotiaana itsensäpaljastajan uhriksi metsätiellä. *Pistä nyt tuo katkarapu piiloon*, hän oli sanonut, *ettei varis vie*. Mies oli lopettanut vatkaamisen ja alkanut uhkailla, mutta Mirkku oli huutanut niin lujaa, että äijä oli luikkinut syvemmälle metsään. Totta kai häntä oli pelottanut, mutta sitä ei koskaan saanut näytää. Maailma nitisti heti, jos alkoi anella armoa.

Hän tiesi, mihin miehet kykenivät. Ne tutuimmatkin.

Tässä oli kuitenkin jotakin poikkeuksellista. Hikiset kasvot riippuivat veltona naamiona. Sormet olivat pulleisiin käsi-varsiin verrattuna yllättävän pitkät ja ohuet. Ne ojentuivat ja sulkeutuivat vuorotellen. Liike toi mieleen meriheidän aaltoilun sameassa vedessä. Mirkku yritti olla kiinnittämättä

siihen huomiota, mikä oli vaikeaa. Tuntui siltä kuin sormet olisivat kertoneet jotakin sellaista, mitä mies yritti peitellä. Salattuja ajatuksia.

”Oletko sä kuuro?” Mirkku sanoi.

Se oli tarkoitettu vittuiluksi, mutta heti kysymyksen esitettyään hän alkoi miettiä mahdollisuutta, että tyyppi ei oikeasti kuullut.

”Oletko sä kuuro?” Mirkku toisti sovittelevammin, muodostaen sanat mahdollisimman selvästi siltä varalta, että mies osasi lukea huulilta.

Se oli tietysti toiveajattelua.

Mirkku tiesi sen.

Tie pölysi edelleen miehen jarrituksen jäljiltä, mutta maisema hiekkapilven harson takana oli jähmettynyt, täysin pysähtynyt. Molemmilla puolilla pelkkää äänetöntä, rutiivua metsää.

Miehen suussa vilahti kieli. Se nuolaisi väritöntä alahuulta nopeasti ja vetäytyi takaisin veltona riippuvaan suuhun.

”Voi ei”, Mirkku kuiskasi.

Hän oli nähnyt tämän elokuvan.

Jari seisoi keskellä löyhkäävää hämärää. Kaikki huoneen ikkunat oli peitetty verhoilla. Auringonvalon sokaisemat silmät eivät erottaneet muuta kuin utuisia muotoja. Sohvan päällä lojui jotakin, ehkä nukkuva ihminen, ehkä kasa vaatteita. Valkoiset lautaset kuulsivat kasoina pöydällä ja lattialla. Pilaantuneen ruuan haju väänsi vatsaa.

Ei Jari löyhkää kavahtanut. Vaan sitä mistä se muistutti. Isäpuolen talosta. Siitä yläkerran huoneesta, jossa Jari oli herännyt jokaiseen porraslaudan kirskahdukseen ja rukoillut, että laudat eivät taipuneet ylipainoisen kännisen miehen askeleista. Että vanha talo vain puhui omiaan. Sinä kesänä

ikkuna oli ollut auki joka yö. Lämmin elokuu. Avokompostin löyhkä. Kärpästen jatkuva surina kuin pimeys olisi kehrännyt unissaan. Korvien pihinä, kun piti purra hammasta ja puristaa silmiä kiinni, jotta saattoi nähdä pimeässä leijuja värien muotoja, linnunratoja ja supernovia jossakin todella kaukana.

Jari puristi kanisterin kahvaa niin, että kämmenselkää särki.

Hän oli tietoinen siitä, että mies seisoi aivan lähellä. Ei olisi koskaan pitänyt päästää muukalaista sillä tavalla selustaan, mutta vitunko väliä. Elämä oli valmiiksi hävitty peli. Riskejä piti ottaa, jos aikoi saada siitä edes jotakin irti.

”Ei näy bensakanistereita”, Jari sanoi.

Hän ei suostunut kääntymään ympäri. Ei vaikka hiljaisuus kuhisi uhkaa.

”Taisit kusettaa”, Jari sanoi.

Ei vastausta.

Pelkkää hiljaisuutta.

Jari ajatteli kärpästä, joka ojensi mustan kärsänsä ja upotti sen hikihelmeen. Ilmeetön hyönteisen katse. Puhdasta määrätietoisuutta, vaikka kaikki oli jo menetetty.

Hiljaisuuden seasta alkoi erottua jotakin muuta.

Ääntä ei ensin tunnistanut nauruksi. Pikemminkin kuulosti siltä kuin todellisuuteen olisi revennyt aukko, kuin korvat olisivat kuulleet ääniä, joita ihminen ei voinut kuulla. Sen kuinka pölyhiukkaset kahisivat toisiaan vasten. Sen kuinka kärpäset puhkoivat hikikuplia. Kuinka porraslaudat kirskahatelivat menneisyydestä.

Mirkku kääntyi ja käveli autolle. Ei hätiköiden, vaan rauhallisesti. Hän meni sisälle, sulki oven perässään, ruuvasi ikkunan kiinni ja painoi lukkotapit pohjaan.

Mies liikkui luonnottoman nopeasti painoonsa nähden.

**Nuorten kesäinen road trip kiihtyy
väkivaltaiseksi selviytymistaisteluksi.**

**Maailmanloppu tulee, ja
tuhon hyökyaallon näkee
parhaiten Twitterissä.**

**Pariskunta matkaa katsomaan
luolamaalauksia – ulospääsy heidän
on maksettava verellään.**

**KAUHUKIRJALLISUUDEN
MESTARIN KYMMENEN
PELOTTAVINTA KERTOMUSTA.**

84.2 • ISBN 978-952-04-3758-9
www.tammi.fi

